

§2: ÁP DỤNG MỆNH ĐỀ VÀO SUY LUẬN TOÁN HỌC

1. Định lý và chứng minh định lý.

- Trong toán học định lý là một mệnh đề đúng. Nhiều định lý được phát biểu dưới dạng "

$\forall x \in X, P(x) \Rightarrow Q(x)$ ", $P(x), Q(x)$ là các mệnh đề chứa biến

- Có hai cách để chứng minh định lý dưới dạng trên

Cách 1: Chứng minh trực tiếp gồm các bước sau:

- Lấy $x \in X$ bất kỳ mà $P(x)$ đúng
- Chứng minh $Q(x)$ đúng (bằng suy luận và kiến thức toán học đã biết)

Cách 2: Chứng minh bằng phản định lý gồm các bước sau:

- Giả sử tồn tại $x_0 \in X$ sao cho $P(x_0)$ đúng và $Q(x_0)$ sai
- Dùng suy luận và các kiến thức toán học để đi đến mâu thuẫn.

2. Định lý đảo, điều kiện cần, điều kiện đủ, điều kiện cần và đủ.

- Cho định lý dưới dạng " $\forall x \in X, P(x) \Rightarrow Q(x)$ " (1). Khi đó

$P(x)$ là **điều kiện đủ** để có $Q(x)$

$Q(x)$ là **điều kiện cần** để có $P(x)$

- Mệnh đề $\forall x \in X, Q(x) \Rightarrow P(x)$ đúng thì được gọi **định lý đảo** của định lý dạng (1)

Lúc đó (1) được gọi là **định lý thuận** và khi đó có thể gộp lại thành một định lý

$\forall x \in X, Q(x) \Leftrightarrow P(x)$, ta gọi là " $P(x)$ là **điều kiện cần và đủ** để có $Q(x)$ "

Ngoài ra còn nói " $P(x)$ nếu và chỉ nếu $Q(x)$ ", " $P(x)$ khi và chỉ khi $Q(x)$ ".

Biên soạn: Nguyễn Phúc Chí.